

8. juli 2005

Jesper Bramsbye og Henriette Pedersen
Danmarks Evalueringsinstitut
Østbanegade 55, 3.
2100 København

Kære Jesper Bramsbye og Henriette Pedersen,

Formålet med dette brev er at uddybe nogle få områder, som vi diskuterede på vort møde med jer den 24. juni 2005. I nogle af besvarelsene til spørgsmålene i redegørelsen har vi taget EVA's vejledning om at skrive "kort og præcist" for bogstaveligt, det vil vi råde bod på med denne besvarelse.

Vi vil gå fra det generelle til det specifikke.

Vedr. formål

Uddannelsen har til formål at kvalificere personer til at kunne:

- arbejde professionelt i en gestaltterapeutisk sammenhæng med enkeltpersoner eller grupper i relation til eksistentielle problemer og personlig udvikling.
- stille en gestaltterapeutisk diagnose baseret på kontakt og awareness, således at udgangspunktet for det terapeutiske arbejde har afsæt i klientens behov og terapeutens skøn og intuition. Skønnet skal være fagligt og etisk begrundet og indeholde viden, indsigt og vurdering i forhold til den konkrete situations krav om at handle.
- identificere forskelle mellem personer med sindslidelser og personer med eksistentielle problemstillinger, men med en velintegreret personlighed, og på baggrund af denne indlede behandling eller henvise til anden faggruppe.
- konferere med fagkollektivet igennem dialog og supervision, så kvaliteten af gestaltterapien sikres.
- kommunikere og samarbejde som medlem af et terapeutisk team, som omfatter psykiatere, psykologer, sygeplejersker og andre, om klient/patient behandling.

Vedr. sammenhængen mellem teoretisk undervisning og praktiks læring

"Læring er den proces, hvorved erkendelse udvikles gennem omdannelse (transformation) af oplevelser" (Kolb, David A. "Learning by Experience", 1984).

Det pædagogiske grundprincip i den psykoterapeutiske uddannelse er, at læring er en proces - ikke et resultat - og at læring finder sted i koblingen mellem teori, metode og personlig erfaring og erkendelse med stor vægt på praksis.

Begrundelsen for at anvende netop det princip er, at det i en psykoterapeutisk uddannelse er afgørende, at læringsresultatet bevæger sig på et højere niveau end ren viden, at det når

- 2 -

til en syntese og vurdering af gestaltterapiens teori, metode og praksis, som danner grundlag/forudsætning for planlægning og gennemførelse af terapeutiske interventioner. Interventionerne baserer sig på den gestaltterapeutiske diagnose og det faglige skøn i den øjeblikkelige terapeutiske interaktion mellem klient og terapeut.

Undervisningsformen vil have fokus på processen, hvor lektionerne er fleksible, og bl.a. formes efter de studerendes aktuelle behov for viden. Undervisningen inddrager de studerendes erfaringer i vid udstrækning. Der arbejdes helhedsorienteret med virkelighedsnære problemstillinger, så de studerende får mulighed for at opleve den indre sammenhæng mellem elementerne.

Kobling af teori og praksis er et grundfæstet princip i voksendannelse, også kendt fra den tysk/amerikanske gestaltpsykolog Kurt Lewin.

Vedr. løsning af spørgsmålet om den afsluttende eksamination som værende i to dele, med den ene del som afslutning på tredje år og den anden del som afslutning på fjerde år.

Som løsning på problemet ændres Studieordning 2005-06 således, at eksamenen, der afslutter modul III, ikke bliver en del af den afsluttende eksamen. Indledningen i Studieordning, s. 49 vil blive ændret til følgende ordlyd:

10.3 Modul III

10.3.1 Teoretisk opgave og en mundtlig eksamination – Ekstern prøve

Indhold

En skriftlig teoretisk opgave og en mundtlig eksamination i gestaltterapiens rødder, dens teoretiske grundlag og metode.

Eksaminationen vil fortsat blive vurderet af en ekstern censor og blive bedømt ud fra 13-skalaen. Det vil også fortsat være et krav, at eksamenen skal bestås, før den studerende kan fortsætte på modul IV.

GI's afsluttende eksamen bliver herefter kun eksamenen i slutningen af fjerde år. Overskriften i Studieordning, s. 51 vil blive ændret til følgende ordlyd:

10.4 Modul IV

10.4.3 Afsluttende eksamen – Ekstern prøve

Det primære fokus og formål med den skriftlige del af eksaminationen (10.4.3.1) er demonstration af teorianvendelse. Beskrivelse af teorianvendelse er beskrevet i Studieordning, s. 51:

10.4.3.1 Skriftligt arbejde

Formål

- 3 -

Den afsluttende eksamen skal vise, at den studerende:

- skriftligt kan redegøre for sine iagttagelser, refleksioner, analyser og handlemåder i relation til arbejdet med klienter i eksamensgruppen
- i det skriftlige arbejde viser selvstændighed og kritisk stillingtagen til egne handlemåder i relation til den teoretiske referenceramme og egen praksis

Kriterier for det skriftlige arbejde

Opgaven skal udtrykke, at den studerende igennem processen med gruppen har opnået en tydelig forståelse for den enkelte klients vanskeligheder og behov for terapeutisk intervention. Den studerende skal vise, at han/hun er i stand til at foretage en gestaltterapeutisk diagnose, hvor han/hun afklarer klientens kontaktkompetencer. Den studerende skal vise, at han/hun har omfattende viden om grupper og gruppedynamik, og hvordan han/hun anvender denne viden.

Vedr. begrundelsen for at afholde den teoretiske eksamen efter modul III

Ved afslutningen af modul III eksamineres den studerende ved en ekstern prøve i en skriftlig teoretisk opgave.

Opgaven skal dokumentere, at:

- den studerende har omfattende viden om og forståelse for gestaltterapiens rødder, teori og metode
- teorien er integreret og kan anvendes til indsigt i og forståelse af egen proces
- den studerende forholder sig professionelt til gestaltterapien med tilhørende arbejdsmetoder. (Gestaltterapeutisk Institut, Studieordning 2005-06, s. 49)

Ved at placere den skriftlige teoretiske eksamen ved afslutningen af modul III, kan den studerende arbejde systematisk med at anvende og syntetisere sin viden igennem arbejdet med eksamensgruppen i løbet af fjerde år.

Det er nødvendigt for den studerende, at det teoretiske fundament ved begyndelsen af modul IV er fundet tilstrækkeligt ved en eksamination, således at hun/han kan bruge det sidste år på at udvikle sine terapeutiske kvalifikationer baseret på teori og erfaring.

Instituttet anser det for vigtigt, at der indgår såvel et skriftligt produkt som et klinisk arbejde ved den afsluttende eksamen på modul IV.

Begrundelsen for at lade de studerende udarbejde et skriftligt produkt på modul IV er følgende:

Den afsluttende eksamen (10.4.3.1) skal vise, at den studerende:

- skriftligt kan redegøre for sine iagttagelser, refleksioner, analyser og handlemåder i relation til arbejdet med klienter i eksamensgruppen
- i det skriftlige arbejde viser selvstændighed og kritisk stillingtagen til egne handlemåder i relation til den teoretiske referenceramme og egen praksis. (Gestaltterapeutisk Institut, Studieordning 2005-06, s. 51)

- 4 -

I den kliniske del skal den studerende bl.a. vise, at han/hun kan benytte omfattende viden om og integration af gestaltterapeutisk teori, principper og metoder. (Gestaltterapeutisk Institut, Studieordning 2005-06, s. 51)

Vedr. GI's pensum

Som hovedregel vil Instituttet altid foreslå litteraturhenvisninger, der har en udgivelsesdato inden for de sidste 5 år. Der er tilfælde, hvor dette princip ikke kan efterleves, bl.a. i eksemplet med Perls, F.S. (1978) Gestaltterapi, Munksgaard. (Gestaltterapeutisk Institut, Studieordning 2005-06, s. 43).

Det er imidlertid vigtigt, at de studerende kan læse grundlæggerens tanker og teoretiske begrundelser, så derfor kan princippet fraviges.

- GI's lærergruppe udvælger bøger, som enten allerede er eller sandsynligvis vil blive klassiske værker indenfor gestaltterapi og/eller psykoterapi. Irvin Yalom's bog, *The Theory and Practise of Group Psychotherapy*, (Gestaltterapeutisk Institut, Studieordning 2005-06, s. 45) er et eksempel herpå. GI har hidtil benyttet tredje udgave fra 1985 og vil benytte fjerde udgave, når den udkommer i august 2005.
- GI's lærergruppe har valgt Petruska Clarkson's bog (2003), Fritz Perls, (Gestaltterapeutisk Institut, Studieordning 2005-06, s. 44), fordi den præsenterer gestalt-idèernes rødder og hjørnesten, inklusive velvalgte citater fra originale kilder, som havde indflydelse på Perls, f.eks. bioenergetik (Reich), buddhisme, eksistentialisme og psykodrama (Moreno).
- Alexander Lowen, studerende hos og senere kollega til Wilhelm Reich, skriver mere klart og dybtgående end Reich, hvilket begrundes, at hans bog, *Bioenergetisk terapi* (1998) er valgt til pensumlisten, (Gestaltterapeutisk Institut, Studieordning 2005-06, s. 43).

Vedr. incest

Det terapeutiske arbejde med klienter, der har været udsat for grænseoverskridende handlinger i barndommen, er af meget stor betydning. Grænseoverskridende handlinger kan være af vidt forskellig art, f.eks. incest. Fælles for disse overgreb er, at barnet krænkes i sin selvopfattelse, og at det får dybe sår i den basale tillid til andre mennesker, og at de eksistentielle vilkår bliver sat i spil. De vilkår handler om alenheden, meningsløsheden og angsten. På grund af incestens hemmeligholdelse er det netop disse vilkår, barnet skal forholde sig til. Det gør barnet på den for barnet bedste måde - ofte med stor ensomhed og angst for tilknytning til følge.

Som voksen er det vigtigt at få indsigt i, hvad der er sket, og hvordan personen "valgte" at løse det i sin tid.

Fordi gestaltterapien er baseret på eksistentialismen, er gestaltterapeuter uddannet til at møde disse smertefulde oplevelser hos klienten og arbejde med problematikken i en her- og-nu-kontekst, som kan medvirke til at hele personen indefra. Oplevelserne har en

- 5 -

afsmittende indflydelse på mange andre grundlæggende måder at forholde sig til sig selv og andre mennesker på, og derfor er det umuligt at adskille incestuøse oplevelser og erfaringer fra andet i personens liv, jf. det holistiske menneskesyn.

Vedr. censorsindberetningseskema til institutlederne

I 2005 har den eksterne censor indberettet sine kommentarer til eksaminationen og sin evaluering af undervisningen i et brev til institutlederne. Fremover vil GI's eksterne censorer benytte et censorindberetningskema til kommentarer og evaluering, jf. bilag.

Vedr. ledernes fortløbende professionelle uddannelse

Bente og David deltager i konferencer i The European Association of Gestalt Therapy (EAGT), som finder sted hvert tredje år. Vi er medlem af FORGE, en verdensomspændende forening for ledere af gestaltterapeutiske uddannelsesinstitutter. Vi deltager i deres møder, som finder sted hvert år, undtagen i de år hvor EAGT afholder møder. I løbet af de sidste 10 år har vi desuden deltaget i følgende: 3 dages workshop med Irving og Miriam Polster i Oslo; konference med Milton Erikson i Tulsa, Oklahoma; 5 dages workshop om overføring og modoverføring på Esalen Institute, California; 1 dages workshop om musikterapi i København og en uges workshop om musikimprovisation i Schweiz. Vi mødes med vor supervisor, Dr. Roslyn Wallace, i New York City en gang om året og får telefonisk supervision af hende efter behov.

Vi håber, at nærværende brev giver en større forståelse for undervisningen på Gestaltterapeutisk Institut.

Da vi kun har en uge til at indgive kommentarer og eventuelle rettelser til EVA's rapport, og da vi det meste af tiden i sommerperioden er i vort sommerhus – bortset fra en dag om ugen i Fredensborg med administrativt arbejde, vil det være en stor hjælp for os, hvis I vil kontakte os pr. telefon, når I sender rapporten til os.

Med venlig hilsen

Bente Kirk-Campbell
Bakkedraget 34
3480 Fredensborg

51 22 33 48

Kopi: Jesper Bramsbye

David Kirk-Campbell
Bakkedraget 34
3480 Fredensborg

26 13 57 59

Censorindberetningskema

Eksaminationens art

Teoretisk _____

Klinisk _____

Modul _____

Dato for eksaminationen _____

Censors kommentarer til indhold og form

Censors kommentarer til samarbejde med eksaminator

Censors anbefalinger

Navn _____